

KRINGEN

ROB
HOOGLAND

15

Apr. 2018
Brecht wordt als vermist opgegeven. Hij lijkt zich te hebben voorbereid om een tijd onvindbaar te blijven.

16

Jun. 2018
De recherche heeft een dna-match. Dna-materiaal op Jos' spullen en van twee verwanten van Jos Brech komen overeen met het daderprofiel.

14

Feb. 2018
Politie start grootschalig dna-verwantschapsonderzoek. Hiervoor worden 21.500 mannen benaderd. Twee verwanten van Brech staan wél dna af.

13

Jan. 2017
Jos Brech reageert niet op oproepen voor deelname aan een gericht dna-onderzoek onder mannen die betrokken zijn bij de zaak. Zijn familieleden informeren Brech, waarna zij de politie laten weten dat hij dna zal afstaan als hij in maart terugkomt in Nederland.

12

Aug. 2009
Recherche vindt met nieuwe onderzoeksmethode een verdacht dna-spoor op de pyjamabroek van Nicky.

11

Aug. 2007
Het onderzoek naar de dood van Nicky wordt gesloten.

10

Jan. 2007
Een 36-jarige man uit Kerkrade wordt als verdachte aangehouden op basis van brieven die worden gevonden bij het monument voor Nicky. Wederom is er geen dna-match, waarna het onderzoek wederom vast lijkt te zitten.

Minister Grapperhaus speelt met de gedachte aan verplichte dna-afname in zaken als die van Nicky Verstappen, wat de pijn bij nabestaanden zou kunnen verzachten. Strafadvocaten zien echter vooral bezwaren. FOTO ANP

Felle weerstand tegen verplichte dna-afname

door Saskia Belleman en Jörn Jonker

DEN HAAG • Het plan van minister Grapperhaus (Justitie en Veiligheid) om een discussie te starten over een verplichting om dna af te staan na een oproep daartoe, is ingegeven door emoties, en Dat zeggen strafadvocaten Jan Vlug en Willem Anker.

„Een oplossing voor een niet-bestaand probleem”, vindt Jan Vlug, die de moordenaar van Marianne Vaatstra, Jasper S., bijstond. Willem Anker, die hoofdverdachte Robert M. in de Amsterdamse zedenzaak verdedigde, wijst op de wet, waarin staat dat niemand kan worden verplicht om mee te werken aan zijn eigen veroordeling. „We moeten niet nog verder richting een controlestaat willen.” Grapperhaus heeft nog geen concrete ideeën, maar wil met de Tweede Kamer over een eventuele verplichting spreken. Hij bepleit geen standaard dna-databank voor iedereen, maar denkt dat een verplichting in onderzoeken zoals die naar de moord op Nicky Verstappen, kan helpen „om de pijn van de nabestaanden te verzachten.”

Niet verdacht

De discussie die Grapperhaus wil voeren, gaat weer een stap verder dan wat de Tweede Kamer onder aanvoering van de SGP voor het zomerreces vroeg: wetgeving om bij elke verdachte standaard dna af te nemen, in plaats van alleen bij veroordeelde criminelen. De minister wil nu dus ook bekijken of dna verplicht kan worden afgenomen bij mensen die nog niet eens de status van verdachte hebben. De Rotterdamse politiechef Frank Paauw pleitte al eerder voor het verplicht afstaan van dna door alle Nederlanders. „Als samenleving zijn we te voorzichtig. Als je de wereld veiliger wilt maken, dan moet je daar

een prijs voor betalen”, aldus Paauw in de partijkrant van Leeftbaar Rotterdam.

Het afstaan van dna voor verwantschapsonderzoek gebeurt momenteel op vrijwillige basis. Wie weigert kan zich wel verheugen in de bijzondere belangstelling van de politie. Zeker, als familieleden meededen, en er sprake is van een match. Vlug: „Maar dat is op zichzelf al voldoende reden voor een verdenking en in dat geval moet iemand sowieso verplicht dna afstaan.”

Weigeraars

Jasper S. meldde zichzelf toen hij besefte dat het net zich om hem sloot. „Maar zelfs als hij dat niet had gedaan, dan waren ze wel bij hem uitgekomen”, zegt Vlug. Het verplicht stellen van afstaan van dna levert juist een extra probleem op, denkt de advocaat. „Wat doe je met de weigeraars? Ze allemaal tot verdachte maken? Allemaal een boete geven? En denk je dat de dreiging van een boete voor een moordenaar een reden zal zijn om toch mee te doen?”

Jan Vlug vreest voor „een glijdende schaal”. Wat is de volgende stap? Dat je dna afneemt van alle baby's? Uit dna kun je ook allerlei andere privacygevoelige zaken aflezen, zoals welke ziekten je kunt ontwikkelen. Op dit moment wordt het dna dat iemand in het kader van verwantschapsonderzoek afstaat vernietigd. Maar wat als dat niet meer gebeurt?”

De dna-match in de zaak van Nicky Verstappen leidde tot de beslissing om de foto en naam van de verdachte te publiceren. Anker plaatst hier vraagtekens bij. „Hij wilt zich nu opgejaagd voelen. Als Brech zichzelf iets aandoet, komen er nooit meer antwoorden op vragen en heeft justitie zichzelf in de staart gebeten. Ze hadden er ook voor kunnen kiezen om in alle rust verder te gaan met de opsporing.”

Buiten adem

En dan nu het probleem van het voorgat.

Ja, sorry hoor, alles is heden ten dage toch bespreekbaar?

De mogelijkheid bestaat dus dat uit dit stukje iets te veel hijgerigheid blijkt, en ik verzoek u daarom de ontsoenlijke gedachten die in u zullen opborrelen enigszins in toom te houden.

Ik ben potdorie Ed Nijpels niet.

Ik ben slechts een keurige, oudere heer die het niet meer kan bijbenen. Daarmee wil ik absoluut niet benadrukken dat indien ik een date met een dertien jaar jongere dame zou hebben, zoals Ed Raket destijds met ons aller Linda, dat de betrokken vrouwspersoon dan onvermijdbaar de problemen der menopause allang heeft overwonnen. Dat is wel zo, maar daar zwijgt een man in mijn positie liever over. Dat het tempo mij te hoog ligt, daar raak ik van buiten adem. Dat veroorzaakt die hijgerigheid, lieve lezers en lezeressen. De ontwikkelingen volgen elkaar sneller op dan ik aankan. Nog even en ik blijf in het gezelschap van mijn eveneens naar lucht happende medebejaarden ontrenderd achter in een kale, dorre woestijn van het moderne bestaan, grote stofwolken achterlatend, onverbiddeijk uit het zicht verdwijnt.

O, Grote Regelaar, verlos mij dan! Het is die dwangneurotische hang naar inclusiviteit van tegenwoordig. Het is dat onophoudelijke streven naar diversiteit. Zeker, daar heb ik op deze plek reeds menig woordje aan vuil gemaakt, net als aan het hedendaagse identiteitsdenken, mijns inziens óók een gevolg van

Dat ik zweeg was m'n grootste prestatie ooit

het feit dat de westerse wereld anno 2018 steeds heviger aan decadentie ten proef valt. Al heb ik onlangs geen commentaar geleverd toen zich in de VS een affaire ontwikkelde waarin actrice Ruby Rose, zelfverklaard 'genderfluide', door invloedrijke leden van de LGBTQIA-scene (LGBTQIA staat voor lesbian, gay, bisexual, transgender, queer, intersex and asexuals) als 'niet lesbisch genoeg' voor de rol van Batwoman werd beschouwd.

Dat ik daarover heb gezwegen beschouw ik zelf als misschieten wel mijn grootste prestatie ooit. Zoveel aanstellerige waanzin bij elkaar, bedoel ik, en daar dan, als opiniemaker, ijskoud niets over zeggen: dat vereist een bovenmenselijke zelfbeheersing, maar dat zelfs ik wat dat betreft mijn grenzen heb werd mij deze week duidelijk dankzij een opvallend statement van de veelbezochte Amerikaanse gezondheidswebsite Healthline.

Hou u vast.

Healthline maakte bekend in zijn Safe Sex-gidsen voortaan af te zien van het gebruik van de term vagina, omdat daarmee niet langer wordt voldaan aan de eisen des tijds.

„Wij zullen vanaf nu de term 'voorgat' gebruiken”, aldus de website. „Dat is een genderinclusieve uitdrukking waar mee ook aan transseksuelen tegemoet wordt gekomen.”

Bent u daar nog?

Ik niet.

De miljoenenmiljard dubbelzinnige grappen die nu komen aanwaaien omzeggend, meld ik u dat ik mij inmiddels volledig buiten adem in het voorgat van de hel bevind.

ONTWIKKELINGEN BIJ COLDCASEZAKEN GAAN RAZENDSNEL

van verwantschapsonderzoek

zoek. Nabestaanden die bleven knokken, vaak onbaatzuchtig geholpen door misdaadverslaggevers als in dit geval Peter R. de Vries, zorgden voor draagvlak bij het inzetten van het *ultimium remedium*.

Grootschalig verwantschapsonderzoek staat of valt ook bij bereidwilligheid van de samenleving dna-materiaal af te staan. Een enorm doorzettingsvermogen bij nabestaanden, politie, Openbaar Ministerie en media bundelde krachten, die uiteindelijk resultaat opleverden. Dat succes smaakt naar meer. Ook een aantal vastgelopen moordzaken die minder in de publiciteit bleven, verdienen een dna-verwantschapsonderzoek. Er zijn genoeg nabestaanden die wellicht iets minder assertief zijn of geen lijntjes hebben naar (misdaad)journalisten. De technische ontwikkelingen bij coldcase-onderzoeken gaan nu razendsnel.

Oude dossiers worden versneld gedigitaliseerd, waardoor inzet van robotrechercheurs nabij is. Zij zoeken in een enorme bulk data naar oude sporen, die met behulp van nieuwe technieken aan daders worden gekoppeld. Prachtige ontwikkelingen, die ervoor zorgen dat steeds meer nog niet gepakte moordenaars 's nachts in hun bed liggen te woelen. Het moment van ontmaskering komt steeds dichterbij.

John van den Heuvel